

Gymnázium Přírodní škola, o.p.s.

Profilová práce — třída Mí

Vyšší stupeň studia

2020/2021

Sonam Dolma Swiecicki

**Krátké pojednání o životě
Longčhen Rabdžampy a jeho
díle se zaměřením na Velký vůz**

Vedoucí práce: Mgr. Anežka Koutníková

Datum odevzdání: 3. 2. 2021

Obsah

Úvod	2
Cíle	2
Metody.....	3
Upozornění	5
Krátké pojednání o životě Longčhen Rabdžampy a jeho díle se zaměřením na Velký vůz	6
1. Longčhen Rabdžampa	6
2. Co všechno napsal?.....	10
Sedm pokladnic.....	10
Ňingthig Jabži	11
Trilogie Přirozené svobody – Rangdrol korsum	11
Trilogie Rozptýlení temnoty – Münsal korsum.....	12
Trilogie Úlevy / Spočinutí – Ngalso korsum	12
Trilogie komentářů k Nalezení úlevy.....	12
Trilogie dodatečného shrnutí	13
Tři díly praktických instrukcí	13
3. Velký vůz, komentář k nalezení úlevy v přirozenosti mysli velké dokonalosti ...	14
Vzácná lidská existence	15
Pomíjivost.....	17
Utrpení.....	17
Závěr	19
Zdroje	1
Přílohy	2

Úvod

Cílem této práce je představit v několika kapitolách život a dílo tibetského učence a filosofa ze 14. století, Longčhen Rabdžampy. Poté se v práci také věnuji konkrétně jeho dílu Velký vůz a stručně představuji první tři kapitoly.

Proč se vůbec tomuto učenci a jeho dílu věnovat? Longčhen Rabdžampovi se již v tehdejší době podařilo sepsat mnoho velmi významných děl. Ta se dochovala a dodnes ovlivňují tibetský buddhismus i jeho praktikující. Již za svého života měl přízvisko, kterým je označován dodnes: Vševědoucí.

V anglickém jazyce vyšlo Longčhen Rabdžampovi několik přeložených knih. Nicméně co se týká jeho životopisu¹, ten vyšel až v roce 2013. Autor v úvodu říká: „Byl jsem zaskočen, když jsem zjistil, že nevyšel žádný životopis, který by v plné šíři představil životní příběh tohoto výjimečného muže, učitele, jehož vliv na tibetský buddhismus byl jak rozsáhlý, tak dlouhodobý.“

V Čechách Longčhen Rabdžampovi nevyšla žádná kniha, natož jeho životopis. Dokonce ani na internetu toho o něm v češtině moc nenajdete² a, to i když většina lidí v Čechách ví, co to je tibetský buddhismus. Věnuje se mu zde řada neziskových organizací a zájmových sdružení, několikrát sem dokonce přijel Jeho Svatost Dalajláma.

Myslím si, že sám Longčhen Rabdžampa a jeho dílo je jedinečné. Zejména pak Velký vůz vede čtenáře od základů a má velmi praktické použití.

V textu uvádím některé tibetské pojmy, které přepisuji do české transkripce tibetštiny tak, aby čtenáři co nejvíce přiblížila zvuk původního tibetského slova.

Cíle

Cílem této práce je vytvoření on-line souboru představujícího českým praktikujícím buddhistům a zájemcům o tuto filosofii věhlasného tibetského učence a filosofa 14. století Longčhena Rabdžampu na části jeho díla zahrnující:

- Trilogy of Rest / Trilogii Spočinutí v uvolnění, podrobněji pak její první knihu Finding Rest in the Nature of Mind / Spočinutí v uvolnění v přirozenosti mysli
- Autorem vytvořený komentář k prvnímu dílu výše zmíněné trilogie: Great Chariot – Velký vůz
- The Excellent Path to Enlightenment / Dokonalá cesta k osvícení

¹ Jampa Mackenzie Stewart.

The Life of Longchenpa, the Omniscient Dharma King of the Vast Expanse.
Snow Lion Boston & Londron. 2013

² Jediné dva zdroje, na kterých v době psaní práce byly dostupné stručné informace o Longčhen Rabdžampovi v českém jazyce:

<https://mantrajana.cz/2019/01/25/longchenpa/>

<https://www.mystika.info/news/linie-prenosu-phowy/>

Metody

Absolvovala jsem dlouhodobé studium s komentovaným výkladem Mindrolling Džetsün Khandro Rinpoče ke knize Longčhen Rabdžampy: Velký vůz – Komentář k Nalezení úlevy v přirozenosti mysli velké dokonalosti³.

Studium začalo v roce 2017 v meditačním centru Lotus Garden v USA. Zúčastnili se ho buddhističtí praktikující především z USA, ale i z Jižní Ameriky nebo Evropy a Asie. Obsahem byl život Longčhen Rabdžampy a stručné seznámení se s díly, která sepsal. Následně se studium věnovalo prvním dvěma kapitolám z Velkého vozu. V tomto roce jsem se studia ještě nezúčastnila.

V druhém roce (2018), od kterého jsem již byla přítomná, se začalo opakováním předchozího roku a poté následoval komentář k třetí obsáhlejší kapitole.

Třetí rok (2019) proběhlo znovu opakování, na které jsme navázali čtvrtou kapitolou. Po oba roky, kdy jsem se účastnila, studium probíhalo ve formě dvou výkladů denně po dobu cca jednoho týdne.

Ve čtvrtém roce (2020) začala pandemie COVID-19 a bylo znemožněno cestovat. Celé studium se přesunulo do online prostoru a s tím bylo zpřístupněno širšímu okruhu zájemců. Vznikl nový online portál a skupinám podle rodných jazyků byli přiděleni instruktoři a překladatelé. Jednotlivé skupiny začaly studiem nahrávek z USA z předchozích let.

V srpnu 2020 jsme probrali přednášky z roku 2017, tedy život a dílo Longčhen Rabdžampy a první dvě kapitoly z knihy Velký vůz. Přednášky byly tlumočené do češtiny a byly vždy dvě denně. Studium vzhledem k překladu trvalo o polovinu více času. Navíc obden instruktoři probranou látku opakovali a odpovídali na dotazy studentů. Jelikož probíraná látka byla nejen velmi obsáhlá, ale její výklad vyžadoval i meditační zkušenosti, Džetsün Khandro Rinpoče během dvou přednášek odpovídala na komplikovanější dotazy a vyjasňovala probíraný obsah.

V září v obdobném online formátu proběhlo studium přednášek z roku 2018, tedy opakování a 3. kapitola. Cílem Longčhen Rabdžampy nebylo pouze, aby žáci jeho dílo studovali. Ve veškerých svých instrukcích kladl velký důraz na uplatnění v praxi a to jak v kontemplaci a meditaci, tak v jejich propojení s každodenním životem. Ke každé jednotlivé kapitole sepsal praktické kontemplace, které se jí věnují. Aby člověk dílo opravdu pochopil, musí ho znovu a znovu studovat a kontemplovat o něm. Díky tomu může v budoucnu učení sám ztělesnit. Proto v září 2020 navíc ke studiu a opakování byl dodán i den kontemplací.

V návaznosti na tento záměr proběhlo v listopadu dvakrát víkendové opakování spolu s individuálními kontemplacemi pod vedením instruktorů v jednotlivých skupinách.

Tímto jsem popsala metodu studia, ale ráda bych se ještě věnovala další pro mě důležité metodě, kterou jsou již zmíněné kontemplace. Formálně se praxe tibetského buddhismu dělí na naslouchání, kontemplaci a meditaci. Při naslouchání se člověk seznamuje s daným učením, v kontemplaci nad ním rozjímá, aby jej

³ Great Chariot – Commentary on Relaxing in the Nature of Mind of the Great perfection. Doposud nebyl knižně vydán. Nicméně na internetu je k dispozici několik neoficiálních provizorních překladů, například: <https://www.sacred-texts.com/bud/tib/chariot.htm>.

hlouběji pochopil. Přemýšlí, zda je pravdou nebo ne, a snaží se ho propojit se svým osobním životem, aby mu nebylo vzdálené. V meditaci si pak prostřednictvím různých technik zvyká na nově nabyté zkušenosti, které by v rámci pouhého naslouchání zůstaly jen na intelektuální úrovni. Proto jsou všechny tři složky velmi důležité.

Za dobu dosavadního studia jsme obdrželi celkem 38 návodných kontemplací⁴. Dle instrukcí Longčena Rabdžampy se jedné kontemplaci žák věnuje minimálně po dobu jednoho dne. Po přípravné meditaci kontemplaci přečte, přemítá nad ní a po uzavření meditace si ji snaží celý den připomínat. Jedné kontemplaci se takto může věnovat i tři dny, nebo i sedm dnů. Osobně jsem kontempace dle tohoto návodu prováděla po 38 dnů a od té doby se snažím se na ně upamatovávat v každodenním životě.

Ve své práci vycházím kromě zmíněného studia také z literárních zdrojů v anglickém jazyce. Opírám se především o tyto dvě knihy:

- Dudjom Rinpoche Jikdrel Yeshe Dorje, Translated by Gyurme Dorje and Matthew Kapstein.
The Nyingma School of Tibetan Buddhism, It's Fundamentals and History. Wisdom Publications 1991.
- Jampa Mackenzie Stewart.
The Life of Longchenpa, the Omniscient Dharma King of the Vast Expanse. Snow Lion Boston & Londron 2013.

J. M. Stewart, autor vůbec jediného obsáhlého životopisu Longčhen Rabdžampy při jeho kompilaci sám také vycházel z první výše zmíněné knihy, která byla jeho hlavním zdrojem. Dále pak čerpal z těchto zdrojů:

- Nyoshul Khenpo Jamyang Dorje, Translated by Richard Barron.
A Marvelous Garland of Rare Gems: Biographies of Masters of Awareness in the Dzogchen Lineage. Padma Publishing 2005.
- David Germano's doctoral dissertation on
Precious Treasury of Words and Meanings from Longchen Rabjampa.
- Tulku Thondup Rinpoche. *Buddha Mind: An Anthology of Longchen Rabjam's Writings on Dzogpa Chenpo.* Snow Lion 1989.
- Tulku Thondup Rinpoche. *Masters of Meditation and Miracles: The Longchen Nyingthig Lineage of Tibetan Buddhism.* Shambala 1996.
- Sarah Harding. *The Life and Revelations of Pema Lingpa.* Snow Lion 2003.

Výše zmíněné a řadu dalších literárních zdrojů pak J. M. Stewart doplnil také o informace získané z ústních přednášek svých tibetských učitelů.

Dlouhodobé studium, pravidelné kontempace a četba zahraniční literatury v anglickém jazyce jsou metody, které využívám v této práci.

⁴ V angličtině byly knižně vydány pod titulem *Excellent Path to Enlightenment* v kvalitním překladu Khenpo Gawang Rinpoche and Gerry Wiener nakladatelstvím CreateSpace Independent Publishing platform; Lakshanayana (Sutrayana) edition v roce 2014. Český překlad nevyšel.

Upozornění

Tento text je určen čtenářům, kteří se již orientují v základních pojmech tibetského buddhismu. Na konci práce proto nenajdete žádný slovníček s tibetskou terminologií.

Pokud jste se s tibetským buddhismem nesetkali a chcete se o něm něco dozvědět, doporučuji:

- Dzongsar Khyentse Rinpoče. *Co z vás (ne)dělá buddhistu*. DharmaGaia 2010.
- Tulku Uryen. *Opakuji slova Buddha*. DharmaGaia 2010.
- Yongey Mingyur Rinpoče. *Radost ze života. Šťěstí jako vědecká disciplína*. DharmaGaia 2008.

Krátké pojednání o životě Longčhen Rabdžampa a jeho díle se zaměřením na Velký vůz

1. Longčhen Rabdžampa

Guru Rinpoče vyprávěl králi Thrisong Decenovi na jeho žádost legendu o stúpě Džarung Khašor (dnes Boudhanath v Nepálu). Před mnoha věky bódhisattva mahasattva Avalokitéšvara složil slib před svým guruem, Buddhou Amitábhou, že osvobodí všechny bytosti od utrpení tohoto světa. Poté zbavil bezpočet bytostí bolesti, ale když shlédl z paláce Potala v domnění, že jsou již všechny bytosti svobodné, zjistil, že v nižších světech je jich stále bezpočet. Tehdy z žalu plakal. Setřel si dvě slzy a modlil se, aby i tyto slzy pomohly v budoucnu bytostem přemoci žal a strádání. Prosby se naplnily a zrodily se dvě dcery krále Indry, Purna a Apurna. Apurna byla vyhnána z božské říše, protože ukradla květiny a zrodila se v říši lidí, konkrétně v Nepálu jako dcera hrnčíře. Zvali jí Šamvara.

Šamvara obcovala se čtyřmi muži z nižší kasty a porodila čtyři syny. Ze své práce je dobře živila a, byť byli původně synové mužů nižší kasty, vychovala z nich učené pány. Bohatství, které po jejich dospění nahromadila, se rozhodla věnovat pro dobro všech díky tomu, že vystaví stúpu, která bude reprezentací myslí všech buddhů, objektem úcty s ostatky tathágotů. Požádala krále o svolení k stavbě a to jí bylo uděleno. Šamvara děkovala a ihned započala stavbu stúpy. Ku pomoci jí byli pouze její čtyři synové, jeden osel a jeden slon. Když již stavba nabyla velkých rozměrů, lidé žádali krále, aby jí zakázal, že přece nemůže prostá hrnčířka nechat vystavět něco tak vznešeného, neboť to všechny ostatní poníží. Král však považoval její dosažení za úžasné a dovolil jí pokračovat. Stúpa se začala zvat Džarung Khašor, což znamená „stavba povolena“. Budování pokračovala další čtyři roky. Před jejím dokončením však Šamvara zemřela. Před smrtí požádala syny, aby v úsilí pokračovali a vložili do stúpy svaté ostatky. Poté Šamvara, prostá hrnčířka dosáhla buddhovství.

Synové s oslíkem a slonem pokračovali ve stavbě po dalších sedm let. Tathágata Mahakašjapa, jehož ostatky ve stúpě umístili, se po dokončení zjevil, země se zatřásla a objevila se řada zázračných znamení. Tehdy se čtyři synové modlili a díky svým modlitbám se později zrodili jako Guru Rinpoče, král Thrisong Decen, jeho ministr a Šantarakšita. Ve chvíli modlitby však včelka štípala do krku syna, který se později měl zrodit jako král Thrisong Decen. Zasažen prudkou bolestí včelku plácnutím zabil. Ihned se však modlil, aby se v době, kdy se on zrodí jako král, který rozvine Dharmu v Tibetu, ona zrodila jako princ praktikující Dharmu. Včelka se poté zrodila jako dcera krále Trisong Detsena, princezna Lhačam Pemasal, která se později zrodila jako Longčhen Rabdžampa.⁵

⁵ <https://www.sacred-texts.com/bud/tib/stupa.htm> - transcription of The Legend of the Great Stupa and The Life Story of the Lotus Born Guru. Berkley: The Tibetan Nyingma Meditation Center and Dharma Publishing, 1973

Longčhen Rabdžampa se narodil v roce 1308 velkému učenci a odborníkovi na astrologii. Ten se stal i jeho prvním učitelem, u kterého studoval do svých dvanácti let. Již v pěti letech uměl výborně číst a psát. Vzdělání získal nejen v klasických textech, ale i v medicíně, astrologii a dalších vědeckých disciplínách. Ve dvanácti letech byl vysvěcen na mnicha Kungou Ōserem a Sönam Rinpočem, který byl opatem kláštera Samje.

Tento klášter vznikl a byl vybudován za časů Guru Rinpočeho v Tibetu v 8. století. Krátce po jeho výstavbě, za vlády krále Langdarmi, Tibet zachvátily politické bouře, během kterých byla zničena řada dharmických center včetně Samje. Obnoven byl opět až za doby Longčhen Rabdžampy. Tehdy tam praktikovala malá, ale velmi aktivní sangha. Z tohoto kláštera následně Longčhen Rabdžampa odešel do Sang Phuk, kde se věnoval studiu obsáhlé buddhistické filosofie.

Longčhen Rabdžampa měl velmi dobrou paměť. Vše si zapamatoval na první poslech. Již v devíti letech uměl z paměti rozsáhlé texty o tisících veršů. Veškerá Buddhova učení a komentáře k nim, které se tehdy naučil, byl pak schopen doslovně citovat ve svých pozdějších dílech. Prvních šest let studoval mnoho spisů například od Asanghy či Atíši Dípamkary. Již ve čtrnácti letech předával učení o disciplíně.

V devatenácti letech v Samje dostal jméno Longčhen Rabdžampa, což lze přeložit jako Ten s rozsáhlým vzděláním, který je jako širý prostor. *Longčhen* znamená širý prostor, popisovaný rovněž v rámci náhledu relativní pravdy jako prostor bez hranic, barvy či tvaru. V rámci absolutního pochopení se slovo *long* vysvětluje jako prostor bez jakýchkoli hranic, konkrétně pak bez tzv. čtyř extrémů (existence, neexistence, obojí, ani jedno). Slovo *čhenpo* znamená velký či největší. Tak byl označen, protože jeho náhled a realizace překračovala vše. Slovo *rabdžam* znamená nepředstavitelné vznešené osvícené kvality, především pak zcela rozvinuté vědění, milující laskavost a potenciál. Tyto kvality se označují jako neuchopitelné, protože si je nelze ani představit. Titul Rabdžam je zároveň tibetský titul učence s význačným pochopením. Tímto titulem začal být označován v úctě k jeho nesmírné vzdělanosti, která je zároveň zdrojem osvobození pro ty, kteří se s jeho učením setkají. Říkat mu pak pouze jménem „Longčhenpa“ je v rámci tibetské etikety neuctivé.

Kjabdže Dudžom Rinpoče ve své knize Nyingma, škola tibetského buddhismu uvádí stručný životopis Longčhen Rabdžampy, ve kterém ho označuje také jako „Vševědoucího“. Ve všech jeho životopisech jsou vždy podrobně popsána veškerá učení a učitelé, od kterých je získal.

Po odchodu ze Sang Phuk deset let cestoval, navštívil velké učitele a mistry, aby od nich mohl dostat vzácné transmise. Během dvaceti let tak obdržel nesmírné množství učení, transmisí a zároveň i zažil mnoho nesnází. Ty byly zaviněny soupeřivostí ze strany jiných buddhistických učenců tehdejší doby. Longčhen Rabdžampa vynikal učeností a fenomenální pamětí, pílí a inteligencí, které v nich vzbuzovaly soutěživost. Tato soupeřivost vypovídá o tom, jaké bylo 14. století

– zlatá éra tibetského buddhismu. Na první pohled docházelo k vnějšímu růstu. Nicméně zároveň byl kladen více důraz na scholastický přístup, do kterého se vkrádala ambicióznost. Ze studia se tak stávala kariéra. Khenpové měli ambici a budovala se ohromná centra a kláštery. Přestože docházelo k velkému růstu, lidé brali dharmu jako zaměstnání.

Zároveň začala vznikat skupina lidí, kteří byli tímto přístupem znechuceni. Právě mezi ně patřil i Longčhen Rabdžampa a další jogíni. Jako poustevníci odcházeli do jeskyní. V této době byla snad každá jeskyně obsazená. Díky tomu vznikl ve 14. století nejen proud učenosti, ale i realizace.

Jak Longčhen Rabdžampu ovlivnily tyto těžkosti, kterým čelil? Čím více studoval, tím více čelil soutěživosti ze strany jiných učenců. Kvůli této soupeřivosti odešel do ústraní. Nejprve absolvoval osmiměsíční meditační ústraní ve tmě. Přestože ho mnoho žáků žádalo, aby ho ukončil, odmítl. Ústraní opustil, až když se mu ve snu zjevila Tára a řekla mu, že se má setkat se svým učitelem, mahasiddhou Rigdzinem Kumaradzou. Tára mu také vyjevila jeho předchozí život a jeho spojení s Vimalamitrou a Guru Rinpočem. Vimalamitra sám během svého života řekl: „V budoucnosti kvůli intelektuální víře bude Dzogčhen upadat. Aby se zabránilo tomuto úpadku, budu se zjevovat v Tibetu každých sto let.“ Longčhen Rabdžampa je považován za jednu z těchto Vimalamitrových emanací. Zároveň byl v předchozím životě, jak je již zmíněno v úvodu k této kapitole, dcerou krále Thrisong Decena, princeznu Lhačham Pemasal. Ta obdržela učení o velké dokonalosti přímo od Guru Rinpočeho jako termu. Poté velmi mladá zemřela. Longčhen Rabdžampa pak byl jednou z jejích inkarnací.

Za Kumaradzou se vydal ve svých 29 letech, aby obdržel a realizoval dzogčenová učení, která kdysi princezna získala od Guru Rinpočeho. Kumaradza před příchodem Longčhen Rabdžampy sdílel se svými žáky symbolický sen, ve kterém se mu vyjevilo, že přijde budoucí držitel jeho linie. Tradicí je vždy učitel za učení něco darovat. Avšak v té době Longčhen Rabdžampa byl chudý a nic neměl. Kumaradza nicméně svým žákům řekl, že mu obětiny Longčhen Rabdžampma složil vnitřně díky čistotě své mysli. Kumaradza ve svém zřeknutí nezůstával nikde delší dobu. Za rok devětkrát měnil místo svého pobývání. Longčhen Rabdžampa v tu dobu velmi strádal, téměř neměl jídlo, neboť ho nestihl na stále nových místech vyžebrať a chybělo mu i oblečení. Byl potrháný a jako oblečení i příkrývku v chladných nocích měl pouze starý pytel. U Kumaradzy studoval po tři roky. Obdržel nejen učení, pro která si přišel, ale i řadu dalších. Ta se stala základem učení o velké dokonalosti, neboli dzogčenu linie Ňingma. Tradice dzogčenových učení tak byla udržena.

Po obdržení všech těchto učení se Longčhen Rabdžampa vydal jako poustevník do hor Gangri Thokar (Sněžné hory s bílými vrcholky), které leží v hraniční oblasti Tibetu. V těchto horách strávil většinu svého dospělého života. Chodila za ním spousta žáků, přesto žil prostým životem. Předával učení a psal. V tu dobu také napsal Velký vůz. Za svůj poměrně krátký život, žil 56 let, sepsal více než 300 knih, manuálů k praxi, sádhanových praxí a pojednání, která v sobě zahrnují celé spektrum buddhistických učení.

Jednoho dne v Longčhen Rabdžampovi vyvstalo přání naplnit proroctví a obnovit starý klášter v Tibetu. Odešel proto zpět do Tibetu, avšak znovu se setkal s nevraživostí a politickými šarvátkami, které v tu dobu probíhaly mezi dvěma významnými politickými vůdci. Ti se nakonec stali jeho žáky, nicméně Longčhen Rabdžampa Tibet opustil a vydal se do Bhútánu s touhou autenticky praktikovat.

V poustevně Tharpaling strávil deset let a založil zde rodinu. Bhútánci si ho dodnes nesmírně váží. Na sklonku života se na intenzivní prosby žáků vrátil do Tibetu do Samje, kde krátce učil a v roce 1363 zemřel. Před smrtí ještě předal učení i ve Lhase. Přestože zemřel mladý, představil Tibetu zásadní učení, která ovlivnila všechny školy tibetského buddhismu a ovlivňují praktikující tibetského buddhismu dodnes.

2. Co všechno napsal?

Longčhen Rabdžampovo učení je tak podrobné, úplné a logické, že ho dodnes nikdo nijak nerozporoval. Naopak i po více než 650 letech po jeho odchodu z tohoto světa se učitelé, žáci i učenci opírají o jeho psané práce a jeho slova jsou považována za bezchybná a jasně osvětlující význam i záměr Buddhova učení.

Ve všech svých učeních klade Longčhen Rabdžampa důraz na dělení na náhled, meditaci a jednání. Zejména pak náhled je klíčový, protože pokud jej nechápeme správně, pak vše, co děláme, je založeno na slepé víře. Praxe pak nemůže přinést plody. S pochopením náhledu roste i naše motivace. Díla Longčhen Rabdžampy jsou jedinečná v tom, že vždy představují náhled postupně, aby se nic neopomenulo a praxe pak měla kýžený výsledek.

Níže uvádím výběr z jeho rozsáhlé tvorby. Některá ze zmíněných děl byla přeložena do angličtiny (přeložená díla uvádím pod čarou), žádná však do češtiny.

Sedm pokladnic

Největší dílo připisované Longčhen Rabdžampovi je tzv. Sedm pokladnic, Dzö-dün, kdy *dzö* znamená *pokladnice plná pokladů* a *dün* číslovku *sedm*.

Sedm pokladnic je naprosto mimořádné učení, které obsahuje oddíly k výkladu súter a tanter všech 84000 výkladů Dharmy. Podle jedné verze Longčhen Rabdžampa toto dílo sepsal v Gangri Thokar a podle jiného výkladu v Bhútánu v Tharpalingu. Populární varianta je, že jej sepsal v Tharpalingu a zde k němu rovněž předal výklady. Pak, když se vracel z Bhútánu do Tibetu, musel překročit řeku a některé ze svazků uplavaly. Proto jej sepsal znovu v Tibetu v Gangri Thokar. To by vysvětlilo dva různé názory na to, kde dílo vzniklo.

Sedm pokladnic v sobě obsahuje:

1. Vzácná pokladnice, která je jako klenot plnící přání neboli Yižin Rinpoče dzö⁶
2. Vzácná pokladnice klíčových pokynů / hlubokých instrukcí neboli Menngag dzö, kde *men ngag* znamená hluboké instrukce nebo také klíčové pokyny, dzö zase pokladnice⁷
3. Vzácná pokladnice absolutního prostoru neboli Čhöying dzö, kde *čhö* znamená dharma, *jing* prostor a *čhö-jing* dharmata⁸

⁶ <https://shop.dharmapublishing.com/products/crystal-mirror-5-lineage-of-diamond-light> - zde vyšla přeložená pouze první kapitola této knihy

⁷ Longchen Rabjam translated by Richard Barron. *Precious Treasury of Pith Instructions*. Padma Pub 2006.

⁸ Longchen Rabjam translated by Richard Barron. *The Precious Treasury of The Basic Space of Phenomena*. Padma Pub 2001.

4. Vzácná pokladnice všech oddílů Dharmy neboli Drubtha dzö, kde *drub-tha* znamená oddíl, sekce neboli kategorie Dharmy (Precious Treasury of Tenet Systems)
5. Vzácná pokladnice svrchovaného prostředku neboli Thegčhog dzö, kde *theg* znamená prostředek nebo vůz, *čhog* svrchovaný a *dzö* pokladnice (Precious Treasury of the Supreme Vehicle)
6. Vzácná pokladnice slov a významů neboli Tsigdön dzö, kde *tsig* znamená slovo/a, *dön* význam a *dzö* pokladnice⁹
7. Vzácná pokladnice přirozeného stavu neboli Nelug dzö, kde *ne-lug* znamená základní/bytostný nebo přirozený stav¹⁰

Ñinthig jabži

Nyingtig yabži je dalším významným dílem Longčhen Rabdžampy. Jedná se o vyvrcholení učení dzogčhenu. Je překládáno jako Čtyři učení esence srdce, které jsou jako matka a syn. Tyto čtyři oddíly Zásadního učení esence srdce neboli Nyingtig yabži Longčhen Rabdžampa napsal rovněž, když byl v ústraní v horách Gangri Thokar.

1. Nejniternější esence srdce mistra neboli Lama Jangtig (The Innermost Essence of the Master)
2. Esence srdce dákiní neboli Khandro Ñingtig (The Innermost Essence of the Dakinis)
3. Hluboká a nejniternější esence nebo Hluboká esence srdce neboli Zabmo Jangtig (The Profound and Innermost Essence)
4. Vima Ñingtig, což je kompilace a učení Rigdzin Kuamaradzy, učitele Longčhen Rabdžampy

Trilogie Přirozené svobody – Rangdrol korsum

Trilogy of Natural Freedom jsou dzogčhenová učení o přirozené svobodě přirozenosti mysli.

1. Přirozená svoboda mysli samotné neboli Semnid rangdrol¹¹
2. Přirozená svoboda absolutní reality neboli Čhöjing rangdrol (Natural Freedom of Ultimate Reality)
3. Přirozená svoboda rovnosti / vyrovnanosti neboli Ñamnid rangdrol (Natural Freedom of Equality)

⁹ Longchen Rabjam translated by Lama Chonam and Sangye Khandro.

Precious Treasury of the Genuine Meaning. Revised Edition 2020. Text není dostupný pro širokou veřejnost, pouze pro ty, kteří dostali zmocnění k tomuto učení.

¹⁰ Longchen Rabjam. *The Precious Treasury of The Way of Abiding*. Padma 1998

¹¹ Longchen Rabjam translated by Tulku Thondup.

Naturally Liberated Mind, the Great Perfection in The Practice of Dzogchen. Ithaca: Snow Lion 1989. Text je vložen na těchto stránkách 316-354.

Trilogie Rozptýlení temnoty – Münsal korsum

Trilogy of Dispelling the Darkness. *Khorsum* znamená trilogie, *mün* temnota, *sel* rozptýlit nebo prozářit a také to znamená rozptýlení nebo prozáření temnoty. Tato tři díla jsou komentáři ke Guhjarbatantře.

1. Obecné nastínění Rozptýlení temnoty myslí neboli Čhidün jid kji münsel, kde *čhi* znamená vnější, *dün* význam, *jid* mysl, *mün* temnota a *sel* rozptýlení (General Outline of Dispelling Darkness of Mind)
2. Rozptýlení temnoty nevědomosti neboli Düdön marig münsel (Dispelling Darkness of Ignorance)
3. Velký komentář, který rozptyluje temnotu ve všech deseti směrech neboli Drilwa čhogčub münsel¹²

Trilogie Úlevy / Spočínutí – Ngalso korsum

Trilogie Nalezení úlevy neboli Ngalso korsum (Trilogy of Rest) je napsaná ve verších a sestává z:

1. Nalezení úlevy v přirozenosti myslí / Spočínutí v přirozenosti myslí neboli Semnid ngalso¹³. Tento první díl může být i jako pojednání samo o sobě, neboť se věnuje náhledu, meditaci i jednání. Komentář k němu se nazývá Velký vůz neboli Šinta čhenpo.
2. Nalezení úlevy v meditaci neboli Samten ngalso¹⁴. Jak je z názvu patrné, tato kniha se zaměřuje na meditaci.
3. Nalezení úlevy v iluzornosti všech jevů / v iluzi neboli Džuma Ngalso.¹⁵ Tato kniha se zaměřuje především na jednání.

Trilogie komentářů k Nalezení úlevy

Každá z částí trilogie Nalezení úlevy má samostatný komentář, který je již sepsaný v próze:

1. Velký vůz, komentář k nalezení úlevy v přirozenosti myslí velké dokonalosti neboli Šinta čhenpo (The Great Chariot, a Commentary on Relaxing in the Nature of Mind in the Great Perfection).
2. Vůz naprosté čistoty neboli Šinta namdag (The Utterly Pure Chariot)
3. Vůz dokonalosti neboli Šinta zangpo (Chariot of Excellence)

¹²

Longchen Rabjam translated by Lama Chonam and Sangye Khandro. *The Guhyagarbha Tantra, Secret Essence Definitive Nature Just as It Is*. Snow lion 2011. Text není dostupný pro širokou veřejnost, pouze pro ty, kteří dostali zmocnění k tomuto učení.

¹³ Longchen Rabjam translated by Padmakara Translation Group.

Finding Rest in the Nature of Mind, The Trilogy of Rest, Volume 1. Shambhala Boulder 2017

¹⁴ Longchen Rabjam translated by Padmakara Translation Group.

Finding Rest in Meditation, The Trilogy of Rest, Volume 2. Shambhala Boulder 2018

¹⁵ Longchen Rabjam translated by Padmakara Translation Group.

Finding Rest in Illusion, The Trilogy of Rest, Volume 3. Shambhala Boulder 2018

Trilogie dodatečného shrnutí

Toto je trilogie komentářů ke komentářům k Nalezení úlevy. Longchen Rabdžampa o ní říká, že ji sepsal pro ty, jejichž mysl je chabá a potřebují ještě dodatečné shrnutí.

1. Věnc bílých lotosů neboli Padma karmo trengwa (The Garland of White Lotuses)
2. Věnc modrých lotosů neboli Pundarika trengwa (The Garland of Blue Lotuses)
3. Věnc květů mandaravy neboli Mandarave trengwa (The Garland of Mandarawa Flowers)

Tři díly praktických instrukcí

Jak již bylo řečeno, Longchen Rabdžampa se soustředí ve své tvorbě na to, aby jeho učení bylo skutečně praktické a mohlo být realizováno. Proto sepsal i tři knihy praktických instrukcí k trilogii Nalezení úlevy.

1. Dokonalá cesta k osvícení neboli Džangčhub lamzang¹⁶
2. Elixír esence neboli Ňingpoi čüdü (Essential Elixir)
3. Klenot splněných přání neboli Jižin norbu (Wishfulfilling jewel)

Pokud by však člověk neměl čas prostudovat celou trilogii, má k dispozici od Longchen Rabdžampy rovněž její shrnutí do Oceánu úžasných / krásných vysvětlení neboli Lekše gjamccho (Ocean of Elegant Explanations).

¹⁶ Longchen Rabjam translated by Gawang Rimpoche and Gerry Wiener
The Excellent Path of Enlightenment. Sutrayana Section 2017

3. Velký vůz, komentář k nalezení úlevy v přirozenosti mysli velké dokonalosti

Velký vůz je obsáhlým komentářem k prvnímu dílu trilogie: Nalezení úlevy v přirozenosti mysli. Jak již bylo vícekrát zmíněno, klade Longčhen Rabdžampa ve svých dílech důraz na praktické uplatnění postupující od naslouchání, přes kontemplaci k meditaci a jednání. Všechna jeho učení jsou proto zároveň předávána i jako materiál ke kontemplaci a uplatňování v praxi. K žákovi přistupuje ze všech možných úhlů pohledu, používá řadu přirovnání, která dále rozvíjí, aby se v nich každý mohl nalézt. Používá také rozsáhlé zdroje včetně súter i tanter. Díky tomu mají studenti přístup i k původnímu učení, ke kterému by ho jinak neměli, ať již z důvodu náročnosti daných textů na studium, nebo chybějících překladů. V jeho díle je vyloženo vše, co člověk může potřebovat proto, aby dosáhl osvícení: veškerá teorie, popis praxí, filosofie, hluboké instrukce.

Velký vůz neboli Šinta čenpo se dělí na třináct kapitol:

1. Vzácná lidská existence – více viz níže
2. Nestálost – více viz níže
3. Samsára a utrpení samsáry – více viz níže
4. Karma a zákon příčiny a následku – vysvětlení nejen příčin a následků, ale i to, jak vznikají a jaké jsou mezi nimi vztahy.
5. Jak spoléhat na duchovního učitele – velmi podrobné vysvětlení, jaké kvality by měl mít autentický učitel a jak funguje vztah učitele a žáka
6. Útočiště – poté, co žák chápe význam prvních čtyř kapitol, obrací svoji mysl ke zdroji útočiště, kterými jsou Buddha, Dharma a Sangha.
7. Čtyři nezměrné kvality – popisuje metody rozvíjení skutečného altruismu, kterými jsou nezměrná milující laskavost, nezměrné soucítění, nezměrná radost, nezměrná vyrovnanost. To je rozvíjením bódhičitty přání.
8. Šest páramit – štedrost, etická disciplína, trpělivost, radostné úsilí, samádhí a moudrost, neboli bódhičitta v jednání.
9. Dozrání a osvobození – úvod do cesty mantrajány a její praxe.
10. Náhled – instrukce, jak spočívat v neduální přirozenosti. Tato a následující dvě kapitoly jsou pak podrobněji rozvinuty v druhém díle této trilogie.
11. Meditace – vysvětlení, jak spočívat v zářivé přirozenosti mysli a výklad užitků, které z této meditace vyplývají
12. Jednání – popisuje, jak uplatnit výsledek náhledu a meditace a jak toto aplikovat v každodenním životě
13. Výsledek – vyjasňuje, jak dosáhnout výsledku prostřednictvím náhledu, meditace a jednání. Je to realizace zářivé přirozenosti mysli. Tato kapitola je podrobně rozvedena ve třetím díle trilogie.
14. Věnování zásluh – většinou je text dělen na výše uvedených třinácti kapitol.

Všechny kapitoly postupně ukazují, jak od základu dojít cestou k plodu, neboli osvícení.

Vzácná lidská existence

Před začátkem první kapitoly jsou chvály. Jedná se o vzdání úcty třem klenotům: Buddhovi, Dharmě a Sangze a pak následuje závazek samotného Longčhen Rabdžampy k sepsání tohoto díla.

První kapitola s názvem *Obtížné nalezení svobod a výhod* se dělí na čtyři hlavní části:

- A. Obecné vysvětlení svobod a výhod
- B. Druhá část obecného významu: popsání podstaty svobod a výhod
- C. Zkoumání povahy prostředí a obyvatel světa jevů
- D. Věnování zásluh

V části A je zásadní členění na osmnáct svobod a výhod drahocenné lidské existence. Osmnáct svobod a výhod je pak doplněno instrukcemi k praxi a k rozvíjení úsilí. Longčhen Rabdžampa rovněž vyjasňuje, co ze svobod a výhod plyne a co by se dělo, kdybychom úsilí nevynaložili. Také ukazuje, jak je těžké svobod a výhod dosáhnout.

Longčhen Rabdžampa první kapitolu otevírá obecným shrnutím, jak vzácné je nalézt svobody a výhody. Aby to bylo jasné, přirovnává čtenáře ke slepci, který najde v hromadě odpadků nádherný drahokam, který plní všechna přání a vyzývá nás k tomu, abychom se z tohoto nálezů radovali.

Poté následuje druhá část této kapitoly, ve které podrobně podle tradičního pojetí vysvětluje osm svobod a deset výhod drahocenného lidského zrození:

Osm svobod:

1. Nenarodit se v pekle
2. Nenarodit se jako préta
3. Nenarodit se jako zvíře
4. Nenarodit se jako déva
5. Nenarodit se jako barbar
6. Nemít špatné náhledy
7. Nenarodit se v době bez přítomnosti Buddha
8. Nenarodit se postižený (hluchý a němý)

Deset výhod:

a. Pět individuálních výhod

1. Narodit se jako člověk
2. Narodit se v ústřední zemi
3. Mít zdravé smysly
4. Nekonat extrémně špatné skutky
5. Mít důvěru v Dharmu

b. Pět podmíněných výhod

6. Buddha přišel
7. Dharma byla předána
8. Dharma stále existuje
9. Dharma je stále praktikována
10. Praktikující jsou ze srdce laskaví

Longčhen Rabdžampa však nezůstává pouze na objasnění, jaké svobody a výhody máme, ale uvádí i co se stane, pokud je v tomto životě nevyužijeme a nebudeme vytrvalí. Upozorňuje, že i když nyní relativně netrpíme, tak síla karmy nás znovu stáhne do nižších světů, kde definitivně ztratíme všechny svobody a výhody a nezaslechneme ani slovo Dharma. Pokud bychom nevyvinuli úsilí, bylo by to jako, kdybychom se dostali na ostrov pokladů, ale odešli s prázdnýma rukama. Tuto příležitost bychom promarnili a další již nemusí nastat, neboť získání drahocenné lidské existence je stejně výjimečné, jako když v oceánu žije slepá želva, která se vynoří jednou za sto let. Na povrchu oceánu je větrem zmítaný chomout. Stejně pravděpodobné, jako že se želva trefí do tohoto chomoutu, je, že získáme drahocenné lidské zrození.

Poté, co čtenář získá díky výše uvedeným slovům a kontemplacím motivaci, ukazuje mu Longčhen Rabdžampa, jak může své směřování dále rozvíjet v rámci čtyř instrukcí:

1. Rozvinout důvěru v Dharmu
2. Hromadit zásluhy a moudrost. Zásluhy hromadíme díky ctnostným činům a moudrost vytváříme tím, že nasloucháme učení, kontemplujeme o něm a meditujeme na něj.
3. Praktikovat se stejným úsilím, jako když se snažíme uhasit vlasy, které nám právě vzplály.
4. Rozvinout pochopení, že nám nic nestojí v cestě kromě nás samotných a našeho ega.

Jak tedy přistupovat k praxi Dharmy? Longčhen Rabdžampa nás samotné přirovnává k nemocným, učení k léku, učitele k lékařům. Pokud budeme brát medicínu a následovat pokyny lékaře, tak se uzdravíme.

V části B Longčhen Rabdžampa dále rozděluje lidský život na tři kategorie a upřesňuje, co to je skutečné ztělesnění drahocenného lidského těla, které musí být bez znečištění, opravdu disciplinovaně uplatňovat učení v praxi, krotit svoji mysl, řídit se dobrem a být v tomto směřování odhodlaný a neústupný. V tu chvíli se stáváme „vznešeným praporcem mudrců“. K Dharmě bychom ale nikdy nemohli rozvinout důvěru, pokud bychom o ní dostatečně nepřemýšleli. Proto nás Longčhen Rabdžampa znovu vyzývá ke kontemplacím, které bychom už neměli odkládat. Oceán samsáry máme možnost překročit již v tomto životě.

V části C se Longčhen Rabdžampa zabývá tím, jak funguje mysl, abychom ji mohli krotit. Poukazuje na to, jak rozpoznat pravou existenci jevů a na to, že když spočineme v tomto rozpoznání, ustává veškeré zmatení.

Tato kapitola má za cíl probudit v nás radost z vědomí, že jsme získali drahocennou lidskou existenci. Z této radosti se má poté rozvinout úsilí a chuť praktikovat dharmu ve dne, v noci. Aby to bylo komukoli srozumitelné, používá Longčhen Rabdžampa neustále různé způsoby, jak vše čtenáři předat. Proto mnohokrát znovu zmiňuje stejná témata, která jsou výše stručně shrnuta. Rozšiřuje je, obohacuje je o přirovnání a citace z textů, či se na ně dívá z jiného úhlu pohledu. Celá kapitola končí věnováním zásluh pro dobro všech bytostí.

Kniha Dokonalá cesta k osvícení zahrnuje deset kontemplací na témata této první kapitoly Velkého vozu, resp. první kapitoly první knihy trilogie Nalezení úlevy v přirozenosti mysli.

Pomíjivost

Druhá kapitola s názvem Pomíjivost života se zabývá pomíjivostí všeho. Toto téma vysvětluje nejprve stručně a následně podrobně. V podrobné části začíná Longčhen Rabdžampa od čtenáře, čímž se ho téma ještě více dotýká, konkrétně od pomíjivosti našich těl. Poukazuje na to, že i přestože o svá těla tak usilovně pečujeme, stejně podlehnou rozpadu. Nejen naše těla jsou pomíjivá, ale i těla bohů, které považujeme za nesmrtelné, jsou ve skutečnosti pomíjivá. Změna není něco, čeho bychom se měli obávat, či v to doufat, zkrátka nastává neustále. Mění se celý svět, celý vesmír i všichni, kdo v něm žijí. Stejně jako jsou pomíjivé vnější věci okolo nás, jsou proměnlivé i vztahy. Longčhen Rabdžampa ukazuje pomíjivost také na času, významu slov, rozděluje pomíjivost na různé kategorie.

Kniha Dokonalá cesta k osvícení zahrnuje devatenáct kontemplací na témata této druhé kapitoly Velkého vozu, resp. druhé kapitoly první knihy trilogie Nalezení úlevy v přirozenosti mysli.

Utrpení

Třetí kapitola se nazývá Utrpení samsáry. Longčhen Rabdžampa zde popisuje šest říší existence:

- říši pekel,
- říši hladových duchů,
- říši zvířat,
- lidskou říši,
- říši polo-bohů,
- říši bohů.

V této kapitole postupně dopodrobna nastiňuje, jakými všemi druhy utrpení bytosti v jednotlivých říších procházejí. Ukazuje, že i kdybychom se zrodili v nejvyšších říších bohů, tak i zde nás utrpení samsáry dostihne.

Utrpení zároveň rozděluje do tří druhů:

- utrpení za utrpením spočívá ve vršení se jednoho utrpení za druhým. Například když onemocníme a do toho dostaneme zprávu, že někdo z naší rodiny zemřel.
- Utrpení změny nastává, když dostáváme, co jsme dostat nechtěli a nedostáváme, co jsme dostat chtěli. Jakmile získáme to, po čem jsme toužili, chceme něco jiného.
- Utrpení všeho složeného vzniká automaticky tím, že považujeme to, co je nestálé, za stálé, a to, co je složené, za samostatně existující.

Dále Longčhen Rabdžampa uvádí, jak se utrpení vyvarovat a to konkrétně tím, že přestaneme vykonávat negativní činy a naopak začneme rozvíjet činy ctnostné. Také je třeba se vzdát lpění na osmi světských dharmách:

- Potěšení a bolesti,
- Zisku a ztrátě,
- Slávě a zapomnění
- Chvále a kritice.

V esenci musí dojít ke zřeknutí se klamného vidění světa.

Kapitola se nevěnuje výhradně popisu utrpení, které všechny bytosti prožívají. Protože utrpení vyvstává ze zmatení, Longčhen Rabdžampa popisuje, jak zmatení vyvstává již v mysli samotné. Mysl rozděluje na osm vědomí a tak popisuje, jak vnímáme a lpíme na okolních i vnitřních jevech. Osvobození se od utrpení je pak opačným procesem.

Tato kapitola je velmi podrobná a obsáhlá. Dovolím si ji však shrnout do dvou částí:

- intenzivní popis utrpení samsáry a
- podrobné vysvětlení, jak nahlédnout pravou podstatu utrpení a tím se od něj osvobodit.

Kniha Dokonalá cesta k osvícení zahrnuje devět kontemplací na témata této třetí kapitoly Velkého vozu, resp. třetí kapitoly první knihy trilogie Nalezení úlevy v přirozenosti mysli.

Závěr

Cílem této práce bylo představit praktikujícím tibetského buddhismu v několika kapitolách život a dílo tibetského učence a filosofa ze 14. století, Longčhena Rabdžampy.

Život Longčhena Rabdžampy byl popsán v rámci první kapitoly. Byly k němu využity jak zahraniční literární zdroje, tak poznatky z dlouhodobého kurzu vedeného Mindrolling Džetsün Khandro Rinpoče. Výběr z děl byl obsahem druhé kapitoly. Třetí kapitola se pak věnovala konkrétnímu dílu: Trilogie Nalezení úlevy, resp. prvním třem kapitolám její první knihy Spočinutí v uvolnění přirozenosti mysli a komentáři k této knize Velkému vozu. Stručně jsem také uvedla počet kontemplací k těmto kapitolám obsaženým v knize Dokonalá cesta k osvícení.

Žádné dílo Longčhena Rabdžampy nebylo přeloženo do českého jazyka. U vydaných děl v anglickém jazyce byly uvedeny odkazy na jejich překlady. V případě, že byla díla dostupná pouze v tibetštině, byl uveden pouze anglický překlad názvu bez žádného odkazu.

Práce je určena praktikujícím tibetského buddhismu v Čechách, aby měli možnost se dozvědět základní informace o významném učenci, který je dodnes nazývám přívěskem „Vševědoucí“, Longčhenu Rabdžampovi. Longčhen Rabdžampa ve svých dílech obsáhl a následně ovlivnil všechny školy tibetského buddhismu.

Nicméně tato práce neobsahuje ani zdaleka vše. Je to taková kapka v moři v porovnání s tím, co všechno by se dalo o Longčhen Rabdžampovi a jeho díle dozvědět. Přesto by ani tato kapka nemohla vzniknout nebýt českých překladatelek Zuzany Daňkové a Lucie Poláčkové. Největší vděk pak patří Mindrolling Džetsün Khandro Rinpoče, jejíž kurzy jsem mohla absolvovat v Lotus Garden, USA a poté znovu online. Bez ní bych Longčhen Rabdžampu vůbec neznala, ani nemohla jeho dílo alespoň z části pochopit a zde ho stručně na základě jejích výkladů představit.

Zdroje

- <https://www.sacred-texts.com/bud/tib/stupa.htm> - transcription of The Legend of the Great Stupa and The Life Story of the Lotus Born Guru. Berkley: The Tibetan Nyingma Meditation Center and Dharma Publishing, 1973
- Jampa Mackenzie Stewart.
The Life of Longchenpa, the Omniscient Dharma King of the Vast Expanse. Snow Lion Boston & Londron. 2013
- Dudjom Rinpoche Jikdrel Yeshe Dorje, Translated by Gyurme Dorje and Matthew Kapstein.
- Longchen Rabjam translated by Padmakara Translation Group.
Finding Rest in the Nature of Mind, The Trilogy of Rest, Volume 1. Shambhala Boulder 2017
- Longchen Rabjam translated by Padmakara Translation Group.
Finding Rest in Meditation, The Trilogy of Rest, Volume 2. Shambhala Boulder 2018
- Longchen Rabjam translated by Padmakara Translation Group.
Finding Rest in Illusion, The Trilogy of Rest, Volume 3. Shambhala Boulder 2018
- Longchen Rabjam translated by Gawang Rimpoche and Gerry Wiener
The Excellent Path of Enlightenment. Sutrayana Section 2017

Přílohy

PROFILOVÁ PRÁCE

Sonam Dolma Swiecicki

Odborní konzultanti: Irena Swiecicki, Zuzana Daňková

ZÁMĚR PROFILOVÉ PRÁCE

Sonam Dolma Swiecicki

Téma práce

Díla Longčhen Rabdžampy

Cíle práce

Vytvoření on-line souboru představujícího českým praktikujícím buddhistům a zájemcům o tuto filosofii věhlasného tibetského učence a filosofa 14. století Longčhena Rabdžampu na části jeho díla zahrnující:

- Trilogy of Rest / Trilogii Spočinutí v uvolnění, podrobněji pak její první knihu Finding Rest in the Nature of Mind / Spočinutí v uvolnění v přirozenosti mysli
- Autorem vytvořený komentář k prvnímu dílu výše zmíněné trilogie: Great Chariot – Velký vůz
- The Excellent Path to Enlightenment / Dokonalá cesta k osvícení

(Ve stručnosti představím život a dílo Longčhen Rabdžampy a podrobněji pak první tři kapitoly z vybraných děl: Spočinutí v uvolnění v přirozenosti mysli, Velký vůz, Dokonalá cesta k osvícení).

Postup

- Absolvuji přednášky (celkem cca 180 hodin) komentující a představující dílo Longčhen Rabdžampy prezentované v angličtině hlavní představitelkou linie Mindrolling tibetského buddhismu, jehož žádné dílo doposud nebylo v ČR publikováno.
- Vytvořím si zápis z těchto přednášek.
- Vytvořím on-line soubor představující Longčhena Rabdžampu a část jeho díla.

Výstupy

On-line soubor představující Longčhen Rabdžampu a jeho dílo s konkrétním zaměřením na první tři kapitoly z vybraných děl: Spočinutí v uvolnění v přirozenosti mysli, Velký vůz, Dokonalá cesta k osvícení.